

Πρέπει οὖτε νὰ ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι ἡ τοιαύτη συνήθεια δὲν ἐπροξενοῦσεν εἰς τὰ μάτια τῶν Ελλήνων τὸ ἴδιον ἀφύσικον καὶ ἀσεβὲς ἀποτέλεσμα, ὃποῦ κάμνει εἰς τὰ ἐὺκαρπάς· ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἡρωλατρείαν, ὃποῦ ἐσχημάτιζε πολὺν καιρὸν ἔνα σημαντικὸν μέρος τῆς θρησκείας των, τὸ πάτημα ἥτον εὔκολον ὡς τὴν λατρείαν τῶν ἐγκρίτων ἀνθρώπων, καὶ ὅταν ἀκόμη ἥταν ζωντανοί.

Ο Δημήτριος λοιπόν ἐμίσευσε διὰ τὴν Ελλάδα νὰ πολεμήσῃ τὸν Κάσσανδρον· ἐδίωξε τὰς φρουρὰς ἔκείνου ἀπὸ τὴν Σοκαλῆνα καὶ Κόρινθον, καὶ ἀπὸ πολλὰς ἄλλας σημαντικὰς πόλεις, καὶ ἐσυνάθροιτε Συνέλευσιν εἰς τὸν Ισθμόν, ἀπὸ τὴν οποίαν ἐκλέχθη ἀρχιστράτηγος τῶν Ελλήνων. Λύτος εἶχεν δόλον τὸν λαὸν βοηθόν του. Οθεν αἱ κατακτήσεις του ἥταν καὶ εὔκολαι καὶ ἀσφαλεῖς, καὶ σπανίως ἤναγκαζετο ν' ἀδυνατίζῃ τὸ στράτευμά του μὲ τὰς φρουρὰς τῶν πόλεων. Ως τόσον ὁ Κάσσανδρος καὶ ὁ Λυσίμαχος ἐσυμφώνησαν νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τοῦ Αντιγόνου, καὶ ὁ Λυσίμαχος, ἐμβάσας στράτευμα εἰς τὴν Ασίαν, ἐκέρδει μεγάλας νίκας. Ενῷ ὁ Κάσσανδρος διέτριβεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν διὰ νὰ ἐμποδίζῃ τὰς προόδους τοῦ Δημητρίου, ὁ Λυσίμαχος ὑπεχρεώθη, διὰ τὴν πλησίασιν τοῦ Αντιγόνου, νὰ ἐνεργῇ εἰς ίδιαν του διαφάνδευσιν, ὡςπου ὁ Σελεύκος νὰ κατεβῇ ἀπὸ τὴν ἐπάνω Ασίαν εἰς βοηθείαν του. Εκεῖνος οὖτε, πλησιάζωντας ὁ χειμὼν, ηὗρε τὸν τρόπον καὶ ἐτράβιζε τὸ στράτευμά του ἀπὸ τὴν θέσιν, εἰς τὴν οποίαν ἥτον ἀποκλεισμένον ἀπὸ τὸν Αντίγονον· καὶ ἐπειδὴ ὁ Αντίγονος δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν κυνηγήσῃ, οἱ τρεῖς Βασιλεῖς διεσκόρπισαν τὰ στρατεύματά τους εἰς τὰ ἔχειμαδια των.

Τὸν ἀκόλουθον χρόνον (3οι Π. Χ.), οἱ τρεῖς Βασιλεῖς ἐμβῆκαν πάλιν εἰς ἐκστρατείαν, καὶ ὁ Δημήτριος ἀνεκαλέσθη ν' ἀφῆσῃ τὴν Ελλάδα, καὶ ἐνώθη μὲ τὸν πατέρα του. Πλησίον εἰς τὸν ἐν Φρυγίᾳ Ιψον ἔγινε φρεατὴ μάχη. Τὰ

τρατεύματα ἦτον σχεδὸν ἵσα, καὶ ἐπολέμησαν καὶ τὰ δύο
μὲν ζέσιν διὰς νὰ νικήσουν. Εἰς τὸ ὅσερον ὅμως ὁ Αντί-
γονος ἐσκοτώθη, καὶ τὸ σράτευμά του κατακράτος ἐγάλασθη.
Οἱ νικηταὶ λοιπὸν ἄρχισαν νὰ μοιράζουν τὰς κατακτήσεις
τοῦ Αντιγόνου. Ο Δημήτριος ὅμως, ἀφοῦ ἐγλύτωσεν, ἐκ-
νησε διὰ τὴν Εφεσον μὲ πέντε χιλιάδας πεζικὸν, καὶ
τέσσαρας χιλιάδας Ιππικὸν, καὶ ἔκειθεν ἐπλευσε διὰ τὰς
Αθήνας, ὃ που εἶχεν ἀφγμένον τὸ περισσότερον μέρος τοῦ
σόλου του καὶ τοῦ θησαυροῦ του. Αὐτὸς ἐπίτευξεν εἰς τὴν
εὔγνωμοσύνην τῶν Αθηναίων, νὰ εὕρῃ ἔκει καταφύγιον
καὶ βροῆθειαν διὰς νὰ ἀνορθώσῃ τὴν τύχην του· καὶ ἡ πι-
κροτέρα λύπη ὃποῦ αἰσθάνθη ἀφ' ὅσας κατὰ τὸ παρὸν τὸν
ἔβασανιζαν, ἥτον ὅποταν ἀπήντησε τοὺς Πρέσβεις τῶν Αθη-
ναίων, οἱ ὃποῖοι τὸν ἐπαρακάλεσαν νὰ μὴν πλησιάσῃ τὸν
πόλιν τους, ἐπειδὴ ὁ λαὸς ἐψήφισε νὰ μὴν δευθῆ μέσα
εἰς τὴν πόλιν κάνεναι ἀπὸ τοὺς πολεμοῦντας βασιλεῖς. Αὐτὸς
ὅμως ἀπέκρυψε τὴν ἀγανάκτησίν του, καὶ ἔζειλε νὰ ζητήσῃ
νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν τὰ πλοῖά του καὶ τὰ χρήματά του, τὰ
ὅποια λαμβάνωντας, τὰ μετεγειρίσθη εἰς τὸ νὰ πολεμῇ
ἐναντίον τοῦ Λυσιμάχου.

Ο Σέλευκος τώρα μετέφερε κατεπάνω τοῦ Λυσιμάχου
τὴν ζηλωτυπίαν, ὃποῦ προτήτερα εἶχεν ἐναντίον τοῦ Δη-
μητρίου, καὶ ἀκούωντας, ὅτι ὁ Λυσίμαχος, καὶ ὁ υἱός του,
ἐπῆρεν ὁ καθεὶς διὰς γυναικα μίαν θυγατέρα τοῦ Πτολε-
μαίου, ἐγοχάσθη δι' ἀσφάλειάν του νὰ ὑπανδρευθῇ καὶ αὐτὸς
τὴν Στρατονίκην, θυγατέρα τοῦ Δημητρίου. Αὐτὸς ἐφιλίωσε
προσέτι τὸν Δημήτριον μὲ τὸν Πτολεμαῖον, καὶ τοῦ ἐπρο-
ξένησε διὰς γυναικα του μίαν ἀπὸ τὰς θυγατέρας τοῦ Πτο-
λεμαίου. Η ὁρόνοια ὅμως ὃποῦ ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ Σε-
λεύκου καὶ τοῦ πενθεροῦ ἔκεινου, ὅγλιγωρα ἐγάλασεν ἀπὸ
μίαν διαφορὰν ὃποῦ ἐσυνέβη περὶ τῆς Κιλικίας, τὴν ὅποιαν
ὁ Δημήτριος τότε νεψὶ ἐπῆρε μὲ πόλεμον ἀπὸ τοῦ Ηλεί-

εαρχον, ἀδελφὸν τοῦ Κασσωνδρου, καὶ τὴν ὄποιαν ὁ Σέλευκος ἐζήτησε νὰ ἀγοράσῃ ἀπὸ αὐτὸν.

Απὸ τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου τῆς Σάμου, ἡ Κυβέρνησις τῶν Αθηνῶν ἔπεισεν εἰς τελείαν ἀταξίαν διὰ τὰς πολλὰς ἐπαναστάσεις, ὅποι ὑπέφερε, καὶ αἱ ὄποιαι τὸ περισσότερον ἐπροξενήθησαν ἀπὸ ξένην ἐπιβόροιαν. Πρὸ ὅλιγου, σασιασμοὶ ἔγιναν μέσῳ εἰς τὴν πόλιν, εἰς τὰς ὄποιας κάποιος Λαγάρης ἔλαβε τὴν ὑπερτάτην ἔξουσίαν, ως Τύραννος· ὅτεν ὁ Δημήτριος, διὰ τὴν παρουσαν ταραχὴν καὶ ἀδυναμίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἥλπιζε νὰ γίνῃ κύριος τῶν Αθηνῶν. Αὐτὸς, ἐπειδὴ ἀπέτυχεν εἰς τὴν πρώτην του δοκιμὴν, ἐσύναξε νέας δύνατος δρατεύματα, ἀπέκλεισε πάλιν τὴν πόλιν, καὶ τὴν ἔφερεν εἰς μεγάλην σενοχωρίαν μὲ τὴν πεῖναν. Εγάλισεν ἔνα σόλον, ὅποι ὁ Πτολεμαῖος, ὁ ὄποιος ἦτον πάλιν εἰς λογοτριβὰς μαζήτου, ἔσειλεν εἰς ἐλάφρωσιν τῆς πόλεως, καὶ ὑπεχρέωσε τοὺς Αθηναίους νὰ παραχθοῦν εἰς τὸ ἔλεός του· δὲν μετεγειρίσθη ὅμως καρμίαν σκληρότητα, καὶ εὔχαριστη μόνον νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν ὑποταγὴν τους μὲ φρουράν. Αὐτὸς ἐγάλισε τοὺς Λακεδαιμονίους πλησίον εἰς τὴν Μαντίνειαν, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὴν Σπάρτην. Ενῷ ὅμως ἐθριάμβευε, τὸν ἔφθασαν αἱ φοβεραὶ εἰδύσεις, ὅτι ὁ μὲν Λυσίμαχος ἐκυρίευσεν ὅλας του τὰς πόλεις εἰς τὴν Ασίαν, ὁ δὲ Πτολεμαῖος ὅλας εἰς τὴν Κύπρον, ἐξαιρουμένης τῆς Σαλαμῖνος.

Άλλος πόλεμος ἀνοίγυη ἐξ αἰτίας τοῦ θανάτου τοῦ Κασσωνδρου (296 Π. Χ.), καὶ τῶν διχονοιῶν τῶν υἱῶν του, Αντίπατρου καὶ Αλεξανδρου. Ο Αντίπατρος ἐφόνευσε τὴν μητέρα του Θεσσαλονίκην, ἐπειδὴ ἐκείνη ἐβογθοῦσε τὸν Αλέξανδρον. Ο Αλέξανδρος ὅμως ἐπροσκάλεσεν εἰς βοήθειάν του τὸν Δημήτριον καὶ τὸν Πύρρον, τὸν νέον βασιλέα τῆς Ηπείρου· καὶ ὁ Αντίπατρος, προσρέζας εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Λυσίμαχου, τοῦ ὄποίου τὴν θυγατέρα εἶχε διὰ γυναῖκα,

έφονεύθη ἀπὸ ἔκεινον, καὶ με σὴν τὴν συγγένειάν τους. Πρὸ τοῦ φθάση ὁ Δημήτριος, ὁ Πύρρος, τόντας πλέον συμμὰ, τοῦ ἕδωκε τὴν ζητουμένην βοηθείαν, καὶ ἀντεμείφθη μόνος του μὲ ἔνα χαλὸν χομμάτι ἀπὸ τὸ Βασίλειον τῆς Μαχεδονίας. Τὸ φθάσιμον τοῦ Δημητρίου τώρα ἐγίνετο ὄχληρὸν εἰς τὸν σύμμαχόν του· καὶ ἐπειδὴ ἀνάμεσόν τους ἀναψεν ἡ Ζηλοτυπία, ὁ Αλέξανδρος ἐμπηχανεύθη νὰ τὸν δολοφονήσῃ. Ο Δημήτριος ὅμως ἐπρόλαβε, καὶ ἐπροξένησε τὸν θάνατον ἔχεινο, καὶ μὲ τοῦτο ἐκυρίευσε τὸ Βασίλειον τῆς Μαχεδονίας.

Τὸ περισσότερον μέρος τῆς Ελλάδος ἦτον εἰς τὴν ἐπέρροιαν τοῦ Δημητρίου. Αὐτὸς κατέκτησε δύω φοραῖς τοὺς ἔγχρους του Βοιωτοὺς, καὶ δύω φοραῖς ἐκυρίευσε τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν, ὃς ερ' ἀπὸ δυνατῶν ἀνθίσασιν, εἰς τὴν ὃποιαν αὐτὸς ὁ ἴδιος βαρέως ἐλαβώθη. Ο τρομερώτερός του ὅμως ἔχθρὸς, ἦτον ὁ Πύρρος, ἥγεμὼν ἀνήσυχος, ἄξιος ὅμως καὶ ἐμπειρος Αρχηγός. Αὐτὸς ἦτον ἀπόγονος τοῦ Αχιλλέως, καὶ συγγενὴς τοῦ Αλεξάνδρου, καὶ ἡ μεγαλητέρχτου φιλοδοξία ἦτον τὸ νὰ συνεργισθῇ τὰ κατορθώματα τῶν περιφήμων ἔκεινων κατακτητῶν. Αἱ λαμπραὶ ἐπιδείξεις τῆς πολεμικῆς του ἀξιότητος τοῦ ἐκέρδισαν τὰς καρδίας τῶν Μαχεδόνων, τὰς ὃποιας ὁ Δημήτριος ἔχασε διὰ τὴν ὑψηλοφροσύνην, ἀσωτείαν, καὶ ὑβρισικήν του καταφρόνησιν πρὸς τὰ φρονήματα τοῦ λαοῦ του. Οἱ ἄλλοι μολοντοῦτο Μονάρχαι τόσον ἐψοδοῦντο τὴν εὐφυΐαν καὶ τὰ προτερήματα τοῦ Δημητρίου, ὥσε ὁ Σέλευχος, ὁ Πτολεμαῖος, καὶ ὁ Λυσίμαχος ἐνώθησαν μὲ τὸν Πύρρον, διὰ νὰ τὸν χαλάσουν. Τὸν ἔκτον χρόνον τῆς Βασιλείας του, ἡ ἐπικράτειά του συγχρόνως εἰς διάφορά της μέρη κατεπλακώθη ἀπὸ τὸν Λυσίμαχον καὶ τὸν Πτολεμαῖον. Εἶδεν, ὅτι δὲν ἥμποροῦσε γὰρ ἐμπισευθῆ τοὺς σρατιώτας του ἐναντίον τοῦ Λυσίμαχου, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς διεύθυνγεν ἐγαντίον τοῦ Πύρρου.

Μελοντοῦτο ἔκεινοι παρευθὺς ἀπεσάτησαν φαντού, καὶ ὁ Δημήτριος εὑρέθη ὑποχρεωμένος νὰ φύγῃ κλεφτὰ, ἐνδυμένος ὡς ἀπλὸς στρατιώτης, ἐνῷ ὁ Πύρρος, φθάνωντας, ἐδέχθη τὴν ὑποταγὴν τοῦ στρατεύματος ἔκεινου, καὶ ἐκφίευσεν εὔχολα τὸ Βασίλειον (287 Π. Χ.). Ο Δημήτριος ἐμίσευσε διὰ τὴν Ασίαν, ἐλπίζωντας νὰ κυριεύσῃ κάρμιαν ἀπὸ τὰς Επαρχίας τοῦ Λυσιμάχου· αἱ δυνάμεις του ὅμως δὲν ἦταν ἀρκεταὶ, καὶ ὑσερον ἀπὸ κοπιασικὸν πόλεμον, ἐκυνηγήθη μέσα εἰς τὴν Κιλικίαν, ἥ ὅποια ἔξουσιαζετο ἀπὸ τὸν Σέλευκον. Εκεῖθεν ἔγραψε πρὸς τὸν Σέλευκον, ἀνενθυμίζων τὰς τον τὴν συγγένειάν τους, καὶ παρακαλῶντάς τον νὰ λυπηθῇ τὰς δυσυχίας του. Η συμπάθεια ὅμως τοῦ Σελεύκου, ὑσερού ἀπὸ μεγάλον δισαγμὸν, ἔδωκε τόπον εἰς τοὺς φόβους καὶ τὰς ζηλοτυπίας του, αἱ ὅποιαι τὸν κατέπεισαν νὰ κινηθῇ ἐναντίον τοῦ πενθεροῦ του. Ο Δημήτριος ἐδιαφενδεύθη μὲ μανίαν καὶ ἀπελπησίαν, καὶ εἰς πολλὰς προσβολὰς ἐκέρδισεν. Εἰς τὸ ὑσερον ὅμως, οἱ στρατιῶται του τὸν ἄφησαν, καὶ αὐτὸς ἔπεσεν αἰγμάτωτος. Τὸν ἐφύλατταν σενὰ καὶ προσεκτικὰ, ἀλλὰ μὲ ὅλην τὴν πρέπουσαν τιμὴν, εἰς ὅλον τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, τὴν ὅποιαν ἐσμέκρυνεν ἥ ἀσωτείατου. Τοιοῦτον ἐσάθη τὸ τέλος ἐνὸς ἀνθρώπου, ἥ εὐφυΐα, ἥ ἀνδρία καὶ ἥ ἐκ φύσεως γενναία διάθεσις τοῦ ὅποιου, ἐὰν ἔχαλιναγωγοῦντο ἀπὸ τὴν σωφροσύνην, καὶ διευθύνοντο ἀπὸ τὴν φιλανθρωπίαν, θὰ τὸν κατέσαιναν ἀληθινὰ ἐνδοξον. Τὰ σπάνια ὅμως ταῦτα χαρίσματά του, πότε ἀπεπνίγοντο μέσα εἰς ἀμετρήτους ἀτωτείας, πότε διεσφέροντο εἰς σκοποὺς ἴδιοτελοὺς καὶ ὀλεθρίου φιλοδοξίας.

Ο Πύρρος ἐδιώγθη ἐκ τῆς Μακεδονίας μετὰ ἑπτὰ μῆνας, ἀπὸ τὸν Λυσίμαχον, ὁ ὅποιος τὴν ἐβάζαξε πεντέμισυ χρόνους, καὶ περὶ τὰ τέλη αὐτῶν ἐσκοτώθη εἰς τὸν κατὰ τοῦ Σέλευκου πόλεμον. Ο Πτολεμαῖος, καὶ ὁ Δημήτριος ἦταν ἀποθαμμένοι τὸν περασμένον χρόνον, καὶ τὸν ἀκόλουθον

μετα τὸ συμβάν αὐτὸν, ὁ Σέλευκος ἐδολοφονήθη ἀπὸ εἴνα
ἄλλου Πτολεμαῖον, ἐπονομαζόμενον Κεραυνὸν, ὁ ὑποῖος ἀπὸ
τὴν αὐλὴν τοῦ Λυσιμάχου κατέφυγεν εἰς τὴν αὐλὴν ἐκείνου,
καὶ ἐλαβε μεγάλας περιποιήσεις. Ο χρόνος τοῦ θανάτου τοῦ
Σελεύκου (280 Π. Χ.) ἦτον προσέτι ἐκεῖνος, κατὰ τὸν
όποῖον ὁ Πύρρος ἀπέρασεν εἰς τὴν Ιταλίαν διὰ νὰ βοη-
θήσῃ τὴν Ελληνικὴν ἀποικίαν τοῦ Ταράντου ἐναντίον τῶν
Ρωμαίων, καὶ ἦτον ὁ ἴδιος, κατὰ τὸν ὄποῖον πρώτην
φορὰν ἀνέζητεν ἡ Αχαικὴ Συμμαχία περὶ τῆς ὄποιας θά-
ဓιμιλήσομεν εἰς τὸ ἐφεζῆς Κεφάλαιον.

Ο Σέλευκος ἐδολοφονήθη εἰς καιρὸν τῆς ἐκσρατείας ὄποι
ἔχαιρε διὰ νὰ κυριεύσῃ τὸ Βασίλειον τοῦ Λυσιμάχου· καὶ
φονεῖς του ἐπλάκωσε τὴν Μακεδονίαν, καὶ τὴν ἐβάσαξεν,
ἔως ὃποι ἐσκοτώθη εἰς ἓνα πόλεμον μὲ τοὺς Γάλλους, ὁ
ὄποῖς ἔγινε δεκάξι μῆνας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λυσι-
μάχου, καὶ ἐννέα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σελεύκου. (*)

Οι Βάρβαροι αὐτοὶ εὐγῆκαν ἀπὸ τὸ εὐρύγωρον ἐκεῖνο
μέρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς ξηρᾶς, τὸ ὄποιον ἐκτείνεται ἀπὸ
τὸν Ρῆγον ως τὰ Πυρηναῖα ὅρη, καὶ ἀπὸ τὰς Αλπεις
ως τὸν Ωκεανόν, καὶ περιλαμβάνει τὴν Γαλλίαν καὶ τὰς
Κάτω Χώρας. Εκεῖνοι ἦταν φυλὴ ταραχοποιὰ καὶ πολεμικὴ,
ὅλιγον ἐμπειρη εἰς τὰς τέχνας ὃποι χρησιμεύουν διὰ ὑπο-
τίχριξιν τῆς ζωῆς. Οταν οἱ τοιοῦτοι ἀνθρωποι ἐπλήθυναν
μὲ ὑπερβολὴν, δὲν ἐπροσπαθοῦσαν νὰ ζωοθραφοῦν αὐξά-
νοντες τὴν καρπιμότητα τῆς γῆς των μὲ δπιτήδειον καὶ
ἐπίμονον καλλιέργειαν, ἀλλ' ἐπρόκριναν νὰ ἀναπληρώσουν
τὰς χρείας των ἀπὸ τὰ ἄλλα ἔθνη μὲ τὴν ἀρπαγὴν,
κατάκτησιν, ἢ μὲ ἀποικίας. Οπόταν αἱ φυλαί των δὲν εἶγαν
σύνεγωσιν ἢ μιὰ μὲ τὴν ἄλλην, τὸ ἀποτέλεσμα ἐπρεπε νὸ
ῆτον μία κατάσχσις ἀδιακόπου ἀνησυγίας, ώσαν ἐκείνην τῆς

(*) Ιδὲ τὰ Ελληνικὰ χρονικά τοῦ Κλίντωνος.

άρχαιας Ελλάδος, ὅπου τόδη ἐπεριγράψαμεν. Σώματα μεγάλων ἀνθρώπων ἔνωμένων, ἐπίγαιων γυρεύοντα κατοικίας. Οἱ φυγάδες ἀπὸ ἑνὸς τόπου, ἐγίνοντο οἱ νικηταὶ εἰς ἑνὸς ἄλλον, καὶ τὴν ἀκατασασίαν αὐτὴν ἐβαζοῦσεν, ὡς που ἡ πόλεμος ἔφθειρε τὸν ὑπερβολικὸν πληθυσμὸν τοῦ λαοῦ, τὴν τὸν ἔδιδεν εὐκαιρίαν νὰ μετοικήσῃ. Τέτοιαν ἐλάφρωσιν συχνάκις τὴν εὔρισκαν πέροντες σρατιωτικὴν δουλευσιν εἰς τὰς ξένας Κυβερνήσεις. Οἱ μισθωτοὶ Γάλλοι ἐφαίνοντο πάτοτε ἀπὸ ὅλους ζητημένοι, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς Καρχηδονίους. Τὸ πνεῦμα ὅμως τῆς μετοικεσίας ἐλαβε διαφορετικὴν μορφὴν, ὅπόταν ἐκτεταμένοι τόποι ἐνώνοντο ὑποκάτω μιᾶς καὶ μόνης Κυβερνήσεως. Οταν λοιπὸν ἐμελλαγ
νὰ προβλέψουν διὰ τὸ εὐγαλμα τοῦ μέρους τοῦ λαοῦ, ὅποῦ ἐπλημμυροῦσεν εἰς τὸν τόπον, τότε ἐχρειαζοντο νὰ κάμνουν μεγαλητέρας κατακτήσεις, καὶ ἐπὶ τούτου γὰρ συνάζουν καὶ δυνάμεις μεγαλητέρας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Απὸ κάθε γειτωνικὴν Κυβερνήσιν ὁ πτωχὸς καὶ ὁ φιλόδοξος ἔτρεχαν κοπαδιαῖς, μὲ τὴν ἐλπίδα λαμπρῶν κατορθωμάτων, καὶ διαλεκτῶν ἀποκτημάτων, καὶ οὕτως ὅλοι ἔχοντο, ὡς φουσκωμένος χείμαρρος, ἐπάνω εἰς μακρυνωτέρους καὶ μᾶλλον καλλιεργημένους τόπους. Τούτου πολλὰ παραδείγματα εὑρίσκονται εἰς τὴν Ισορίαν τῆς Ανατολῆς καὶ τῆς Ρώμης· τὸ πλέον ὅμως ἀξιομνημόνευτον ἀπὸ ὅλα ἐμπεριέχεται εἰς τὴν Ισορίαν τῶν πολυπληθῶν ἐκείνων φυλῶν τῆς Αρκτοῦ, ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ὄποιων, τὸ Ρωμαϊκὸν Βασίλειον ὡς τελοὺς κατεκρημγίσθη.

Η Γαλλία ὑπέπεσεν, ὡς λέγουν, εἰς μίαν τοιαύτην κρίσιμον κατάσασιν περὶ τοὺς (588 Π. Χ.), ὅπόταν τὸ περισσότερον μέρος αὐτῆς ὑπέκειτο εἰς τὴν φυλὴν τῶν Βετούρηγων, καὶ τοῦ Βασιλέως τῶν Αμβιγάτου. Δύο δυνατὰ κόμματα μετοίκων ἐσχηματίσθησαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν δύο οἰκιών τοῦ Βασιλέως, τοῦ Βελλοβέσου καὶ Σιγοβέσου²⁰⁰⁶

Ο Βελλοβέσσος διέβη τὰς Αλπεις. Νέα κοκάδια ἄλλων τυγχήτων ἀνθρώπων παρευθὺς τὸν ἡκολούθησαν, καὶ ὅλον τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῆς Ιταλίας ἐκυριεύθη; καὶ ὧνομάσθη Γαλλία Κισαλπίνα, εἴτε Γαλλία τοῦ ἐκεῖθεν μέρους τῶν Αλπεών. Δύω αἰῶνας σγεδόν ἔπειτα, ὅπόταν οἱ Γάλλοι εὗρηκαν πάλιν τὸν τόπον τους πολλὰ σενόχωρον, καὶ ἔγι-
τούσαν νὰ τὸν πλατύνουν προσθέτοντες μέρος τῆς Ετρου-
ρίας, ἐπειδὴ ἔρεθίσθησαν ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους νὰ σρατεύσουν
ἐναντίον αὐτῶν, ἐπλάκωσαν τὴν Ρώμην, ἔφθειραν τὸ πε-
ρισσότερον μέρος τῆς πόλεως, καὶ ὑπεχρέωσαν τοὺς ἐγκα-
τοίκους νὰ αγοράσουν τὸ ἐκεῖθεν ἀποτράβιγμά τους μὲ ἀσπρα.
Αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια τῆς Ισορίας, ὅταν γυμνωθῇ ἀπὸ
τοὺς μύθους, μὲ τοὺς ὅποιους οἱ Συγγραφεῖς τῆς Ρώμης
ἔφαντάσθησαν νὰ τὴν σολίσουν.

Ο Σιγοβέσσος ἔξηκολούθησε πολλὰ διαφορετικὸν δρόμον ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του. Αὔτὸς ἔχωθη μέσα εἰς τὴν Οὐγγα-
ρίαν, καὶ ἐκατακάθησεν παρὰ τὸν Δούναβιν, εἰς τὸν τόπον
τὸν ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους ὠνομασμένον, Παννονία· καὶ ἡ ἀν-
δρία, ἡ ἀγριότης, καὶ τὸ ἀρπακτικὸν τῶν δπαδῶν του,
ἥτον διὰ πολὺν καιρὸν ὁ τρόμος τῶν πέριξ ἔθνῶν. Οἱ
Γάλλοι τῆς Παννονίας ἥτον ἐκεῖνοι, ὅποιοι ἔξεστράτευσαν
ἐναντίον Πτολεμαίου τοῦ Κεραυνοῦ, καὶ ὅποιοι ἔδοσαν τὴν
μάχην εἰς τὴν ὅποια ἔχαθη ἐκεῖνος καὶ τὸ σράτευμά του.
Αὗτοὶ ἐλεηλάτησαν ὅλην τὴν Μακεδονίαν, βασανίζοντες τὸν
τόπον μὲ κάθε λογῆς ἐρήμωσιν καὶ σκληρότηταν καὶ τὸν
ακόλουθον χρόνον ἐπλάκωσαν τὴν Ελλάδα, καὶ ἐπροχώρησαν
ἔως τὸ σενὸν τῶν Θερμοπυλῶν, ὅπου σράτευμα δυ-
νατὸν τῶν Ελλήνων ἐσυνάχθη διὰ νὰ τοὺς ἐναντιώθῃ.

Οἱ Γάλλοι ὅποιοι ἐπλάκωσαν οὗτως τὴν Ελλάδα, ἥτον
πολὺ περισσότεροι κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ὑψηλότεροι, σωμα-
τωδέστεροι, καὶ δυνατώτεροι ἀπὸ τοὺς ἔχθρούς των Ελληνας,
καὶ γεμάτοι ἀπὸ τύλιμην καὶ ἀνδρίαν ἥτον ὅμως κατά-

τερος κατὰ τὰ ὅπλα, τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν παιθαρχίαν, καὶ κατὰ τὴν σαθερὰν ἐκείνην ἀφοβίαν, η̄ ὅποια ἀσφαλίζει εἰς τὸν σρατιώτην τοῦ πολιτισμένου λαοῦ, τὴν μεγάλην ὑπεροχὴν ἐναντίον τοῦ ἀγρίου. Εκεῖνοι, παρὰ τὴν ἀσπίδα, δὲν εἶχαν ἄλλον ἄρμα εἰς διαφένδευσιν. Τὰ ὅπλα τους ἦτον ἔνα κοντάρι, καὶ ἔνα πλατὺ σπαθὶ κοπτερὸν χωρὶς μύτην· ὁ τρόπος τοῦ πολέμου των ἦτον ἄτακτος, καὶ ἐπροσπαθοῦσαν ματαίως νὰ διασχίσουν τὸ ἀδιάρρηκτον διάφραγμα τῶν Ελληνικῶν κονταρίων, μὲ τὰ ὅποια ἐξαυρώνετο ὥλη τὴν σενὴ κοιλάς. Τοὺς αὖξαν τὴν δυναγίαν τους καὶ η̄ ἀκατάπτασις ἐνόχλησις, ὃποῦ ἐδοκίμαζαν ἀπὸ τὰ πεταχτὰ ἄρματα, ὃποῦ ἔρριπτε κατ' αὐτῶν ἔνας Αθηναϊκὸς σόλος, ὁ ὅποιος ἐξύγωσε τόσον εἰς τὸ παραθαλάσσιον, ὃσον αἱξέραι τῆς θαλάσσης τὸ ἐσυγχωροῦσαν. Πάσχοντες οὗτως οἱ Γάλλοι πολλὰ, καὶ κατορθώνοντες ὥλιγα, οἱ Αρχηγοὶ αὐτῶν τοὺς ἔκαμαν τὸ σημεῖον τῆς ὑπαναχωρήσεως, η̄ ὅποια παρευθὺς κατήντησε μία ἄτακτη φυγὴ, εἰς τρόπον ὡς πολλοὶ ἀπέθαναν καταπλακωμένοι εἰς τὸ σενὸν πέραμα, η̄ ἐπνίγησαν μέσα εἰς τοὺς βάλτους. Οἱ Αθηναῖοι ἐλαβαν τὴν Αρχηγίαν τοῦ Συμμαχικοῦ σρατεύματος διὰ τὸ σέβας καὶ τὴν παλαιὰν ὑπόληψιν ὃποῦ ἔχαιροντο, τὴν ὅποιαν καὶ εἰς τὴν μάχην τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἐβάζαζαν τόπον καλὰ, ὡς ὠμολογήθη ἀπὸ ὅλους, ὅτι ἐδείχθησαν οἱ ἀξιώτατοι εἰς τὸν παρόντα πόλεμον.

Ο Βρέννος (*) λοιπὸν, ὁ ἀρχηγὸς τῶν Γάλλων, ἐσοχάσθη νὰ ἀδυνατίσῃ τοὺς ἔχθούς του, ὑποχρεώνωντας τοὺς Αἰτωλοὺς, οἱ ὅποῖοι η̄ταν πολυάνθρωπον σῶμα, νὰ τρέξουν εἰς διαφένδευσιν τῆς πατρίδος των. Οθεν μία μοῖρα τῶν σρατευμάτων τοῦ διεπέρασε τὰ βουνὰ τῆς Αἰτωλίας, καὶ ἐλεπλά-

(*) Απὸ τὸ συχνὸν συναπάντημα τοῦ ἐνόματος ταύτου, καθὼς ἐδίδετο εἰς τοὺς Αρχηγοὺς Γάλλους, φαίνεται πιθανὸν, ὅτι δέν ἦτον ὅνεμα καρποῦ, ἀλλὰ τίτλος ἔξουσίας.

της τοὺς Καλλιέτις, φονεύουσα ὅλους τοὺς ἀρσενικοὺς, καὶ ἀτιμάζουσα θαρβάρως τὰς γυναικας. Η εἰδησις αὐτὴ ἔφθασεν εἰς τὸ Ελληνικὸν στρατόπεδον, καὶ οἱ Αἰτωλοὶ ἀνέχώρησαν τὸ ὄγλιγωρότερον διὰ τὴν πατρίδα τους, καὶ ἐνώθησαν μὲ δόσους ἐμνεσκαν εἰς τὰς πόλεις. Αἱ ιδιαι γυναικες ἔπιασαν τὰ ὅπλα, ἔρεθισμέναις ἀπὸ τὰς μεγάλας πορφυρομίας τῶν Γαλλων^{τόντονταντικήν αὔξησιν δυνάμεως ἀπὸ τοὺς Αγαλιοὺς τῶν Πατρῶν, οἵσποτοι τὸν ἔξαιρετοι βαροπλισμένοι στρατιώται.} Η Πατρινὴ φάλαγξ ἐκτύπησε κατὰ μέτωπον τοὺς Γαλλους εἰς τὴν ἐπιειροφήν τους, καὶ τὰ ὄλιγα τακτικὰ στρατεύματα τῶν Αἰτωλῶν, τοὺς ἐκτύπησαν εἰς τὰ πλευρά. Οθεν δόσον αἷμα ἔχυθη, καὶ ὅσα κακὰ οἱ Γαλλοὶ ἔκαψαν εἰς τὴν πόλιν τῶν Καλλιέων, ἐκδικήθησαν, ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτοὺς οὗτε τὸ ἥμισυ δὲν ἐγλύτωσαν νὰ ξαναενθοῦν μὲ τοὺς συντοπίτας των εἰς τὴν Θεσσαλίαν.

Ως τόσον, οἱ Γαλλοὶ ἐπέρασαν τὰς Θερμοπύλας ἀπὸ τὸ μονοπάτι, ὅπου ἐπέρασαν οἱ Πέρσαι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐναντίον τοῦ Λεωνίδα καὶ τῶν ὄλιγων στρατιωτῶν του. Μία μοίρα σαράντα χιλιάδες Γαλλων, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Βρέννου, διεπέρασε τότε τὰ βουνὰ διὰ νὰ πιάσῃ τὰ ὄπίσθια τῶν Ελλήνων. Η ἀνθίσας τῶν Φωκέων, ὅπου ἐφύλατταν τὸ σενὸν, ἔδωσε καιρὸν εἰς τοὺς συμμάχους νὰ φύγουν διὰ θαλάσσης, ἐμβαίνοντες ἄβλαθοι εἰς τὰ πλοῖα τῶν Αθηναίων, καὶ ἐκεῖθεν διασκορπιζόμενοι ὁ καθεὶς εἰς τὴν πατρίδα του. Τὸ σενὸν τῶν Θερμοπυλῶν ἔμεινε λοιπὸν ἀγοικτόν. Ο Βρέννος ὅμως, καὶ ὅσοι τὸν ἀκολουθοῦσαν, μὴ περιμείναντες τοὺς συντρόφους των, διευθύνθησαν τὸ ὄγλιγωρότερον κατὰ τῶν Δελφῶν, ἐλπίζοντες ν' ἀρπάξουν ὅλα τὰ πλούτη τοῦ Ναοῦ.

Οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν, φοβηθέντες τὸ πλησίασμα αὐτῶν, ἔσυρθησαν τὸ Μαντεῖον, τὸ ὅποῖον τοὺς ἀπε-

χρύση, καθὼς καὶ πρῶτα, ὅταν οἱ Πέρσαι ἐφοβέριζαν τὸν Ναὸν, ὅτι αὐτοὶ δὲν ἔπειρπε νὰ φοβῶνται, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἡμποροῦσε νὰ προσατεύσῃ τὰ ἑδικά του. Οἱ Πολῖται ἔγωγεν μὲ τοὺς ἐπιλοίπους Φωκεῖς, μὲ τοὺς Λυμφισσίους, καὶ μὲ μερικοὺς Αἰτωλοὺς, τῶν ὅποιων τὸ μεγαλύτερον σῶμα ἐπῆγεν ἐναντίον τοῦ χονδροῦ σώματος τῶν Γάλλων. Αὐτοὶ ἐνεψυχώσοντο πολὺ ἀπὸ θρησκευτικὸν καὶ πατριωτικὸν ζῆλον, καὶ πέρισσότερον ἐνθαρρύνοντο ἀπὸ τὰς βροντὰς, τὰς ἀσραπῆς, καὶ διάφορα ἄλλα φαινόμενα, τὰ ὅποια αὐτοὶ τὰ ἐσυγάχοντο ὡς σημεῖα, ὅτι ὁ οὐρανὸς ἐπολεμοῦσεν εἰς βούθειάν τους. Οἱ Γάλλοι ἀντεσπρώχθησαν· τὴν ἀκόλουθον γύντα ύπεφεραν ὑπερβολικὰ ἀπὸ τὸ κρῦον καὶ τὸ χιόνι· καὶ πρὸς τὰ ἔημερώματα, τὸ χονδρὸν σῶμα τῶν Ελλήνων τοὺς ἐκτύπησε κατὰ μέτωπον, ἐνῷ οἱ Φωκεῖς γυνωρίζοντες καὶ τὰ βουνὰ τοῦ τόπου των, τοὺς ἐπεσαν ἐπάνω ἀπὸ τὰ ὄπισθια. Αὐτοὶ λοιπὸν ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, καὶ οὕτε ἐσαμάτισαν πουθενά, οὕτε ἐσρατοπέδευσαν, ὥσπου θνάτωσεν. Η σάεβεια τοῦ ἐπιχειρήματός των, ἡ ὅποια ἔκαμψε τοὺς Ελληνας νὰ φρίτουν, ἔκαμεν ἵσως κάποιον ἀποτέλεσμα καὶ ἐπάνω τῆς φαντασίας τῶν Βαρβάρων· ἐπειδὴ, αἱ τὸς θιαφόρους θρησκείας τῆς παλαιᾶς εἰδολολατρείας ἐφανετοῦ μία φανερὴ ὅμοιότης εἰς τὸν χαρακτῆρα ὅλων, καὶ κάθε ἔθνος ὡμολογοῦσε κάποιαν θείαν δύναμιν εἰς τοὺς Θεοὺς τῶν ἄλλων ἔθνῶν, ἀκόμη καὶ ἔκείνους ὅποιοῦ δὲν ἐλάττευεν. (*) Η συναίσθησις τοῦ ἐγλήματος, τὸ ὅποιον τοὺς τὸ ἀνεθύμιζαν ἡ ἔξαφνη καὶ μεγάλη δυσυχία τους

(*) Τὰ Εθνη τῆς Χανναὰν ὡμολεγοῦσαν, ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ Ισραὴλ ἦτον μέγας Θεός. Επίσευαν δμως ὅτι ἐ ἑδικός τους θὰ ἐνικοῦσεν ἔκεινον. Αὐτοὶ, ὅταν ἐγαλάσθησαν εἰς τὰ βουνὰ, εἶπαν ὅτι «ὁ Θεὸς τοῦ Ισραὴλ, εἴναι Θεὸς τῶν βουνῶν», καὶ ίὰν πολεμήσουν εἰς τὰς κοιλαδας, θὰ νικήσουν. Οπόταν, πάλιν, οἱ Φιδισσῖοι ἐπῆραν τὴν Κιβωτὸν, καὶ τὴν «ἴβαλαν εἰς τὴν Ναὶν τοῦ Δαγῶν, «οἱ Αζώτιοι ἐσπάθησαν τὸ ταχὺ τὸν

τοὺς ἔκαμε νὰ συγχασθοῦν τὴν ἔχυτόν τους ως ἀνθρώπους ἀποφασισμένους ν̄ ἀφανισθοῦν. Μεσ’ τὴν σιωπὴν ἡνὸν ἐρημιὰν τῆς νυκτὸς μερικοὶ αὐτῶν ἐνόμισαν, ὅτι ἥκουαν τ’ ἀλογοπατήματα πλησιάζοντος ἐχθροῦ. Η τρομάρα εὔθυς διεδόθη παντοῦ, καὶ ὀλόχληρον τὸ σρατόπεδον ἐπεσεν εἰς θόρυβον. Οἱ Γάλλοι ἐπίγευσαν, ὅτι οἱ Ελλῆνες ἦταν ἀναμεσόν τους, καὶ τόσον ἀγοίευσαν ἀπὸ τὴν τρομάραν, ώς ε ὅποῦ ἐσκότονεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ διακρίνουν οὔτε τὴν πατρικὴν τους γλῶσσαν, οὔτε τὰ φορέματά τους. Οἱ Φωκεῖς, ἐμψυχωθέντες ἀπὸ τὴν νέαν ταύτην δυσυχίαν τῶν ἐχθρῶν τους, τοὺς ἐσπρωξαν σενώτερα, καὶ ἡ πεῖνα ὅποῦ ἀμέσως τοὺς ἐπλάκωσεν ἀπετελείωσε τὴν δυσυχίαν τους. Εἰς τοὺς κατὰ τῶν Ελλήνων πολέμους, ἐξ μόναι γιλιάδες Γάλλοι ἐσκοτώθησαν. Περισσότεροι ὅμως ἀπὸ δέκα χιλιάδας, λέγουν, ὅτι ἐχάθησαν σὴν χειρωνιασμένην νύκτα καὶ σὸν πανικὸν φόβον,

« ἀκόλουθον ἡμέραν, καὶ εἶδαν τὸν Δαγὸν πεσμένον προύμυτα κατὰ γῆς « ἔμπροσθεν τῆς Κιβωτοῦ τοῦ Κυρίου: τὸ χέρι ὅμως τοῦ Κυρίου ἐβάρυνε κατεπάνω τῶν ἑγκατοίκων τῆς Αζώτου, καὶ τοὺς ἔβασανισε» καὶ « ὅπόταν οἱ ἀνθρώποι τῆς Αζώτου εἶδαν πῶς ἦτον τὸ πρᾶγμα, εἶπαν, « ὅτι ἡ Κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ισραὴλ δὲν πρέπει νὰ κατοικήσῃ μάζη μικρές ἐπειδὴ τὸ χέρι του βαρύνει σκληρὰ ἐπάνω μας, καὶ ἐπάνω εἰς « τὸν Θεόν μας Δαγὸν » Βασιλ. Α. Κεφ. Ε. σιχ. 3—7. Ακολούθως, ἀφοῦ τὴν μετακόμισαν εἰς ἄλλας πόλεις μὲ τὸ ίδιον ἀποτέλεσμα, οἱ Φιλισταῖοι τὴν ἔζειλαν ὀπίσω εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ισραὴλ μὲ δῶρα ἔξιλεωτικὰ διὰ τὴν παράβασίν τους· πάντοτε ὅμως ὁ Δαγὸν, καὶ ὅχι ὁ Θεὸς τοῦ Ισραὴλ ἔξακολουθοῦσε νὰ λατρεύεται ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὲ αὐτούς. Ο Ναβουχοδονόσωρ δὲν ἐπάυσε προσέτι τοῦ νὰ λατρεύῃ τοὺς Θεοὺς τῶν Βαβυλωνίων⁹ καὶ ἀφοῦ ἔβιβαιόθη, ὅτι οἱ Θεοὶ τοῦ Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Αβδεναγὼ, ἦτον δυνατώτεροι ἀπὸ τοὺς ἐδικούς τους· « Διὰ τοῦτο ἐγὼ κάμνω φόβοισμα, ὅτι κάθες λαὸς, ἔθνος, καὶ γλῶσσα, ἀφοῦ δμιελῆσσυν κακὸν ἐναντίον τῶν Θεῶν τοῦ Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Αβδεναγὼ, θὰ κατακόπτονται εἰς χομμάτια, καὶ τὰ ὄσπτιά των θὰ γίνονται σωροὶ κοπρίας, ἐπειδὴ δὲν εἶναι κάκος ἄλλος Θεὸς ὅπερ νὰ εἴμπορῃ νὰ γλυτώῃ τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον» Δαγ. Γ'. Σρ. Οἱ Πέρσαι μόνοι ἔχοιρουνται ἀπὸ τὴν γενικὴν ταύτην κλίσιν τοῦ νὰ ἀναγνωρίζουν τοὺς Θεοὺς τῶν ἄλλων Εθνῶν.

καὶ πολλὰ περισσότεροι εἰς τὴν πεῖναν ὅποῦ μετέπειτα
γέχολούθησε.

Τὰ αὐτὸν λείψανα τοῦ στρατεύματος τοῦ Βρέννου, ἔφθασαν
τέλος πάντων εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν συντοπιτῶν τους,
καὶ τότε ὁ ἀρχηγός των, ὃποῦ ἦτον θανατηφόρα λαβωμένος,
λέγουν, ὅτι θεληματικὰ ἐτάχυνε τὸν θάνατόν του ἀπὸ τὴν
ἐντροπήν του. Οἱ Γάλλοι λοιπὸν, ὀλιγοσευμένοι: διὰ τὴν
φθορὰν τῶν ἀνθρώπων τούς, ἀργεῖσαν νὰ αποτραβίζωνται.
Τοὺς ἐνεγκλωσαν ὅμως αἱ ἐνωθεῖσαι δυνάμεις τῶν Ελ-
λήνων, καὶ μάλιστα οἱ Αἰτωλοὶ καὶ ὅταν ἐκεῖνοι ἔφθασαν
εἰς τὸν ποταμὸν Σπερχειὸν, ηὗραν τὸ πέρασμα πιασμένον
ἀπὸ τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ Μακεδεῖς. Εδῶ, λέγεται, ὅτι δὲν
ἐγλύτερεν οὔτε ἔνας ἀπὸ αὐτοὺς. Τοῦτο ἐσυνέβη τὸν δεύ-
τερον χρόνον τῆς ἐπιδρομῆς των εἰς τὴν Ελλάδα (278
Π. Χ.). Διὰ τὴν παντελῆ τους αὐτὴν φθορὰν, καὶ διὰ
τὸν χαλασμὸν μιᾶς ἄλλης αὐτῶν φάλαγγος εἰς τὴν Μα-
κεδονίαν γεγαμένην ἀπὸ ἔνα στρατήγημα τοῦ Αντιγόνου,
ποτὲ πλέον οἱ Γάλλοι δὲν ἐτόλμησαν νὰ κινήσουν ἐναντίον
τῆς Ελλάδος. Εναὶ σῶμα ὅμως αὐτῶν διέβη εὐθὺς ἔπειτα
εἰς τὴν Ασίαν, προσκαλεσμένον ἀπὸ τὸν Νικομήδη, βασιλέα
τῆς Βυθυνίας, καὶ ἔχυρίευσε τὴν ἐπαρχίαν ὃποῦ ὡνομάσθη
Γαλατία, ἀπὸ τὸ Γαλάται, ἐθνικὸν ὄνομα, ὃποῦ τοὺς ἔδιδαν
οἱ Ελληνες.

Διάφορα ὑποχείμενα ἐφιλογείκουν περὶ τοῦ θρόνου τῆς
Μακεδονίας τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους μετὰ τὸν θάνατον
Πτολεμαίου τοῦ Κεραυνοῦ. Οἱ θρόνος τέλος πάντων αὐτῆς
ἔμεινεν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Δημητρίου, Αντίγονον, συγνά σόνο-
μαζόμενον, Γοννάταν, ἀπὸ τὴν εἰς Θεσσαλίαν πόλιν Γόννον,
ὅπου ἔλαβε τὴν ἀνατροφὴν του. Προτοῦ ὅμως προχω-
ρήσωμεν εἰς τὰ πράγματα τῆς Μακεδονίας, πρέπει σύν-
τομα πρῶταν νὰ λαλήσωμεν περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Σε-
κελίας.

Αἱ Συρακοῦσαι ἔμεναν ἕσυχαι διὰ πολλοὺς χρόνος, ἀφοῦ εἰρηνοποιήθησαν ἀπὸ τὸν Τιμολέοντα· ως τὸ ὕστερον ὅμως ἡ πολιτεία τῶν ἔπεισεν εἰς ἀταξίαν. Εκ τούτου ἐγεννήθη ἐπανάστασις ἡ ὁποία ἐσύγχρονη τὴν ὀλιγαρχίαν. Μεταξὺ τῶν ὅσων ἔψυγαν εἰς τὸν καιρὸν τῆς μεταβολῆς ταύτης, ἦτον καὶ ὁ Αγαθοκλῆς, νέος ἀρχῆθεν τόσῳ πτωχὸς, ώστε ἐζούσε μὲ τὴν τέχνην τοῦ Καραμέως. Τὰ προσωπικάτου ὅμως προτερήματα τοῦ ἐπρομήθευσαν προσάτην, ὃ ὁποῖος τὸν ἐπλούτισε καὶ τὸν ἐπρόβλεψε μὲ σρατιωτικὸν ἀξίωμα. Οθεν αὐτὸς ὄγλιγωρα κατεγάθη σημαντικὸς, καὶ διὰ τὴν ἀξιότητά του εἰς τὰς συγελεύσεις τοῦ λαοῦ. Παροζυνθεὶς ἀπὸ οὐρανοῦ προσωπικὴν, ἀνοιξε τὰ μάτια τῶν Συρακουσίων ἐνατίον τοῦ Σωσιεράτου, ὃ ὁποῖος ὠδηγοῦσε τὴν φατρίαν τῶν Ολιγαρχῶν, διὰ τοῦτο μὴν ἡμπορῶντας πλέον νὰ διατρίψῃ ἀβλαβός εἰς τὰς Συρακοῦσας μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, διέβη εἰς τὴν Ιταλίαν, καὶ ἐζούσεν ἐκεῖ ζητῶντας σρατιωτικὴν τύχην. Άλλη μία μεταβολὴ, ξανεσύγχρονη τὴν δημοκρατίαν εἰς τὰς Συρακοῦσας· καὶ ἐπειδὴ ὁ Σωσιεράτος καὶ οἱ φίλοι του ἐξωρίσθησαν, ὁ Αγαθοκλῆς ἡμπόρευε νὰ ἐπανέλθῃ. Οἱ Καρχηδόνιοι ἔδοσαν προσασίαν εἰς τοὺς ἐξορίσους Συρακουσίους, καὶ τοῦτο ἐπροξένησε πόλεμον, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Αγαθοκλῆς ἐδείγη ἀξιώτατος καὶ κατὰ τὴν πειθαρχίαν καὶ κατὰ τὴν ἀρχηγίαν, ἕως ὅτου, τὸ φέρσιμόν του δίδοντας ὑποψίαν, ὅτι ἐσκόπευε νὰ τυραννίσῃ, ὑπεχρεώθη πάλιν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν πόλιν. Οἱ ἐξόρισοι φίλοι τοῦ Σωσιεράτου ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὰς Συρακοῦσας, καὶ ὁ Αγαθοκλῆς εὑρισκόμενος ἐξόρισος, ἐσύναξε σράτευμα, μὲ τὸ ὁποῖον ἐτρόμαχε καὶ τὴν Καρχηδόνα καὶ τὰς Συρακοῦσας. Ο φύβος τῆς δυνάμεως του ἔγινεν αἴτια νὰ τὸν κράξουν ὀπίσω, καὶ ἐπέστρεψεν, ὥρκισθεὶς, νὰ μὴ ζημιώσῃ παραμικρὸν τὴν δημοκρατίαν. Μετὰ τοῦτο, ἐκήρυξε τὸν

ζαυτόν του ὡς Προσάτην τοῦ λαοῦ, καὶ τὸν ἐκολάχευσε
τόσον ἐπιτήδεια, ὡς τὸν ἔκλεξαν στρατηγὸν καὶ φύλακα
τῆς Καινῆς γίργίας, ὃς που, αἱ ὡς τότε ἀσύμφωναι φα-
τρίαι, νὰ ὅμονοιάσουν εἰς τὴν πόλιν, καὶ νὰ σέρξουν νὰ
συγκατοικοῦν μὲ ἄρμονίαν καὶ ἐμπισσύνην. Τοῦ ἐλειπεν
ὅμως ἀκόμη μία δύναμις συμφερωτέρα εἰς τὸν σκοπόν του,
ἀφ' ὧν τὸ σῶμα τῶν ἐνόπλων πολιτῶν. Οθεν, ἐπειδὴ
ἔλαβε τὴν ἑξουσίαν νὰ συνάζῃ στρατεύματα ὅπως ἦθελεν,
αὐτὸς ἐσχημάτισεν εἰς σῶμα τοὺς στρατιώτας ὅποι τὸν
ἔδουλευσαν εἰς τὴν ὕσερην ἔξορίαν του, οἱ ὅποιοι ἦταν ὅλοι
ἔδικοι του, καὶ ἐγέρθοι τῶν Συρακουσίων τόσον τεῦ λαοῦ,
καθὼς καὶ τῶν Ολίγων. Επρόσθεσεν εἰς αὐτοὺς ὅσους πτω-
χοτέρους πολίτας, ἦταν φαρμακισμένοι ἀπὸ τὸν φθόνον,
ἢ ἀπελπισμένοι ἀπὸ τὴν ἔνδειαν, καὶ ἔτοιμοι νὰ ἐνωθοῦν
μὲ τὸν κάθε τυχοζήτην, ἢ νὰ λάβουν μέρος εἰς κάθε
ἐπανάστασιν, ἐὰν μὲ τοῦτο ἡμποροῦσαν νὰ καλλητερεύσουν
τὴν κατάστασίν τους, χωρὶς νὰ τοὺς μελλεῖ ποίας λογῆς
Κυβέρνησις ἐσυσταίνετο, ἢ κατελύετο μὲ τὸ μέσον τους.

Εξακόσιοι ἀπὸ τοὺς προύγοντας Συρακουσίους ἦτον συμ-
μέτοχοι τῆς συσημένης ἀπὸ τὸν Σωσίρατον ὄλιγαρχίας,
καὶ ἐναντίον τούτων λόιπόν ἀρχισεν ὁ Αγαθοκλῆς τὸ πρῶ-
τον του κπύπημα. Αὐτὸς ἐπροσκάλεσε τοὺς ἀρχηγοὺς ἐκείνων
εἰς συνομ. λίαν, τοὺς ἐπιασε, καὶ τοὺς ἔκρινεν ἐμπροσθεν
τοῦ στρατεύματος, ἐγκαλῶντάς τους, ὅτι οἱ ἔξακόσιοι ἐσυ-
νόμωσαν νὰ τὸν πιάσουν ἔξαρνα, ἐπειδὴ ἦτον ζηλωτῆς
καὶ προσάτης τοῦ λαοῦ. Ο δύλος ἐφώναζεν, ὅτι αὐτὸς
ἔπρεπε νὰ παιδεύσῃ ἀμέσως τοὺς πταιτας, καὶ διὰ τοῦτο
ἔδωκε προσαγήν νὰ κινήσῃ τὸ στρατευμα διὰ τὰς Συρα-
κούσας, νὰ φονεύσῃ τοὺς πταιτας, καὶ νὰ ἐκδύσῃ τὰ
ὄσπητια τῶν ἔξακοσίων καὶ τῶν ὅπαδῶν τους. Τὸ πρᾶγμα
ἔγινε, καὶ ἡ πόλις ἐβυθίσθη ἐς αἰματογυμον καὶ ἀρπαγήν.
Πολλοὶ, μὴν ὅντες ἔτοιμοι εἰς τὴν προσβολὴν, μήτε γνω-

ρίζοντες νὰ ἔχουν σφάλμα, ἐσκοτώθησαν, τρέχοντες ἐξ
ἄνοπλοι νὰ μάθουν τὴν αἰτίαν τοῦ θορύβου. Η φονοκτονία
δὲν ἐπεριορίσθη ἐναντίον ὁσων, ἀπὸ πρώτης εἰπώθη, ὅτι
ἔδιευθύνετο, ἀλλὰ ἡ φιλαργυρία καὶ τὸ ἴδιαιτερον μῆσος
ἐκτυποῦσαν ὅπου ἥθελαν, καὶ οἱ ὄρπαγες, ὅπου εὗρισκαν
πλούτη, ἔκει δὲν ἔκαμναν κάμμιαν διάκρισιν μεταξὺ φίλων
καὶ ἔχθρῶν. Οἱ Συρακούσιοι ὑπέφεραν διὰ δύω ημέρας,
εἰς καιρὸν εἰρήνης, καὶ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν συμπολιτῶν τους,
ἡ τῶν σρατιωτῶν τῆς Κυθερνήσεως, μεγαλύτερα κακά,
ἀφ' ὅσων ἡμιποροῦσαν νὰ τοὺς κάμουν οἱ ἔχθροί τους οἱ πλέον
ἔριθισμένοι μετὰ μίαν πολύπονον πολιορκίαν, καὶ ἀπηλπισ-
μένην ἔφοδον. Τέσσαρες χιλιάδες ἄνθρωποι ἐσκοτώθησαν· ἔξ
χιλιάδες ἔφυγαν· καὶ ἐπάνω εἰς τοὺς φυγάδας τούτους, οἱ
ἔχθροί τους ἔζεθύμαναν, ἀτιμάσαντες τὰς γυναῖκας καὶ τὰ
τέκνα των. Οπόταν ἡ μεγάλη φονοκτονία ἐτελείωσεν, ὁ
Αγαθοκλῆς ἐσύναξε τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ θανατώσας ἀπὸ^Θ
αὐτοὺς ὅσους ἔχθρεύετο περισσότερον, ἔζωρισε τοὺς ἐπι-
λοίπους.

Ο αἰτιος λοιπὸν τῶν δυσυχιῶν αὗτῶν, συγκαλέσας τώρα
συνέλευσιν τοῦ λαοῦ, ἐκαταγάλασε τοὺς ἔξακοσίους, καὶ
τὴν ὄλιγαρχίαν ὃποῦ προτήτερα ἐσύσησαν· διεκήρυξεν, ὅτι
αὐτὸς ἐπάστρευσε τὴν πόλιν ἀφ' ὅσους ἐσκόπευαν παράνομον
ἔζουσίαν, καὶ ὅτι ἀσφάλισε κατὰ πάντα τὴν ἐλευθερίαν τοῦ
λαοῦ· καὶ ὅμιλογῶντας, ὅτι ἀγαποῦσε νὰ παύσῃ ἀπὸ τοὺς
χόπους, καὶ νὰ ζήσῃ ὡς ἴδιωτης, ἔξενδύθη τὰ παράσημα
τῆς σρατιωτικῆς ἔζουσίας, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Συνέ-
λευσιν. Εγνώριζεν ὅμως καλά, ὅτι οἱ ἀκροαταίτου ἦταν
οἱ περισσότεροι πολὺ χωσμένοι εἰς τὰ αἴματα, καὶ ὅτι ἡ
ἔξακολούθησις τῆς ἐδικῆς του ἔζουσίας ἦτον ἡ μόνη τους
σωτηρία, ἐναντίον τῆς ἐκδικήσεως, ἐνῷ ὅσοι εἶδαν νὰ τρέξῃ
τὸ αἷμα χωρὶς νὰ τὸ θέλουν, δὲν ἐκοτοῦσαν ἀπὸ φόβου
νὰ ὅμιλησουν. Οθεν, ἐπειδὴ τὸν ἔσενοχώρησαν μὲν φωνᾶς,